

De Drie Goddelijke Deugden

Ravels Weelde Poppel

Tijdschrift van Heemkunde- en Erfgoedvereniging Nicolaus Poppelius vzw

Jaargang 23, nr: 91: Maart 2019

Inhoud

Voorwoord.....	1
Lief en leed	2
Marcel Gielis uit Turnhout wint het Jozef Weyns-eremerk 2018.....	2
Eindfase en wapenstilstand van den Grooten OORLOG 31 augustus 1918 -11 november 1918	3
Koob Maas keerde pas na 4 jaar terug naar Riel.....	24
Schenkingen van januari 2018 tot en met december 2018	29
Heemkunde Quiz 2019	36

Lidmaatschap

Voor 20 euro bent u lid van onze Heemkunde- en Erfgoedvereniging.

Erelid kunt u zijn voor een jaarbijdrage vanaf 30 euro.

(Onze vereniging kent enkel het systeem van gezinslidmaatschap.)

U ontvangt 4 x per jaar een nummer van tijdschrift “De Drie Goddelijke Deugden”.

Tevens kan er aan de meeste activiteiten van onze vereniging gratis worden deelgenomen.

Opzegging van het lidmaatschap kan jaarlijks kenbaar gemaakt worden voor 1 december.

Voorradige publicaties

Steeds op aanvraag te bekomen. Zie contactgegevens.

Afbeelding voorblad: Project ‘ComingWorldRememberMe’ waarmee alle slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog op Belgische bodem herdacht worden door voor elk slachtoffer een symbool te creëren.

Collage achterblad: Een blik op onze archeologische rijkdom.

Erfgoeddag zondag 28 april 2019: Kom, zie en beleef hoe onze voorouders het maakten!

Voorwoord

Wij zijn dit nieuwe jaar spetterend gestart met onze nieuwjaarsbijeenkomst op donderdag 24 januari jl. waarbij we hebben geklonken op een goed en vooral gezond 2019! Deze keer werd er, naar ieders tevredenheid, een “film uit de oude doos”. Dokter Van Baelen nam ons mee naar het Weelde van de jaren 50 en 60. Herkenbare reacties uit het publiek bleven deze namiddag niet uit.

Waar zijn we allemaal mee bezig:

op dit moment het doorspitten (opschonen en inventariseren) van de archieven van de 6 parochies van Groot-Ravels, tegelijkertijd blijft ook het bijwerken en opschonen van ons eigen archief een terugkerend werk. Het digitaliseren van ons fotoarchief blijft een leuke bezigheid omdat er nog steeds foto's binnen gebracht blijven worden. Waarvoor onze hartelijke dank aan de schenkers! Tevens is de vraag binnengekomen om samen met de Gemeentelijk Archivaris het archief van onze gemeente te helpen opschonen. Dit zal echter nog niet voor vandaag zijn gezien de huidige werkzaamheden. Uiteraard gaat ook onze aandacht en tijd naar het opzetten van de nieuwe thematentoonstelling welke geopend gaat worden op Erfgoed dag, zondag 28 april a.s. Zonder het echt te beseffen leven wij op historische grond. Groot-Ravels mag zich met trots een archeologische schatkamer noemen.

“Hoe maak*Ten* wij het?” zal op een levendige en actieve manier tot uitdrukking gebracht worden op deze Erfgoed zondag.

De inschrijvingen voor onze jaarlijkse daguitstap naar Tervuren (Africamuseum) en Mechelen (Sint Janskerk en Bourgondisch Mechelen) lopen vlot binnen, het beloofd een boeiende dag te worden. Inschrijvingen zijn mogelijk t.e.m. vrijdag 22 maart 2019, maar vol = vol!

Beste lezer de kop is eraf, het eerste tijdschrift van het nieuwe jaar 2019 of als u nog in jaargangen telt is dit het derde tijdschrift van jaargang 23 ligt bij opengeslagen.

U heeft het zeker onmiddellijk gemerkt bij het ter hand nemen dat het anders aanvoelt.

Wij hebben hiermee de kwaliteit van het drukwerk op een hoger niveau gebracht en tegelijkertijd aan het milieu gedacht omdat het gedrukt wordt op gerecycleerd papier. Het procedé dat wordt toegepast heet in het drukkersjargon offset. Wij hopen dat het u bevalt en dat de leesbaarheid door het niet-glanzende papier verbeterd.

In deze editie gaan we uitgebreid in op de wapenstilstand van WOI, Jan van Eijck uit Goirle heeft een artikel geplengd over het curieuze leven van Koob Maas en er is een overzicht van de schenkingen van het voorbije jaar. Een Heemkunde Quiz is ook dit jaar weer opgenomen in de Maart-editie.

Veel leesplezier met deze nieuwe uitgave van De Drie Goddelijke Deugden!

Bas Van Haeren, redactiesecretaris

Lief en leed

Graag feliciteren wij met hun gouden bruiloft (50 jaar):

Louis en Anna Van Steen-Van den Heyning op 24 februari 2019

Onze deelneming betuigen wij bij het overlijden van:

Theophiel Steenackers op 26 december 2018

Elisa Paulussen op 6 februari 2019

Om zeker te zijn dat we niemand vergeten te vermelden, vragen wij u ons op de hoogte te brengen via één van de bestuursleden, e-mail of briefje aan: Nicolaus Poppelius, Dorp 64, 2382 Ravels-Poppel

Marcel Gielis uit Turnhout wint het Jozef Weyns-eremerk 2018

Onze speciale felicitaties gaan uit naar:

Marcel Gielis, stichtend medelid van onze vereniging voor de erkenning die hij krijgt met het Jozef Weyns-eremerk uitgereikt door Heemkunde Vlaanderen op zaterdag 6 oktober 2018.

Tijdens de Heemdag op zaterdag 6 oktober, de jaarlijkse studie- en ontmoetingsdag van Heemkunde Vlaanderen, werd het Jozef Weyns-eremerk uitgereikt. Deze hoogste Vlaamse erkenning op heemkundig gebied ging naar Marcel Gielis uit Turnhout, voor zijn jarenlange inzet voor heemkunde.

Het Jozef Weyns-eremerk werd in 1984 ingesteld als eerbetoon aan dr. Jozef Weyns, eerste conservator van het Openluchtmuseum Bokrijk en vierde nationaal voorzitter van het toenmalige Verbond voor Heemkunde. Het wordt uitgereikt aan iemand die zich op het vlak van de heemkunde uitzonderlijk verdienstelijk heeft gemaakt. Het 35ste eremerk ging dit jaar naar de eminente heemkundige Marcel Gielis, die

in 1978 mee aan de wieg stond van de Heemkunde- en Erfgoedvereniging Nicolaus Poppelius van Ravels en onder meer als professor en docent verbonden was aan de universiteiten van Tilburg en Leuven.

‘Naast zijn drukke professionele en academische bezigheden heeft Marcel Gielis het ook klaargespeeld om op het vlak van heemkunde en lokale geschiedenis eveneens een belangrijke bijdrage te leveren’, zegt Fons Dierickx, voorzitter van Heemkunde Vlaanderen. ‘Hij is bestuurslid van verschillende verenigingen en redactielid van diverse tijdschriften. Zijn grote verdienste ligt dan ook in het feit dat hij een brug weet te slaan tussen de academische wereld enerzijds en de erfgoedwerkers en vrijetijdshistorici anderzijds. Hij is de belichaming van de steeds groter wordende groep academici die de meerwaarde van lokaal onderzoek en heemkundige werking van onze kringen inziet.’

Het eremerk werd plechtig uitgereikt tijdens de Heemdag in Kontich. Het bestaat uit een kalligrafisch verzorgde oorkonde, getekend door mevrouw Christine Cools-Mattheus uit Putte, en een mooi kunstwerk speciaal voor deze gelegenheid gecreëerd. Net zoals vorig jaar vroeg Heemkunde Vlaanderen aan de kunstschilder Michel Mouton om het Weyns-eremerk te maken. Michel Mouton is de drijvende kracht achter de vzw IJzer en Vuur, die zich tot doel stelt het ambacht van het smeden nieuw leven in te blazen. Door de opdracht aan deze vzw toe te wijzen, dragen we ook bij tot het levendig en actueel houden van het immaterieel en materieel patrimonium dat met dit aloude ambacht is verbonden.

Aan de Heemdag namen meer dan 150 heemkundigen van over heel Vlaanderen deel. Het centrale thema was de vrouwelijke kant van de geschiedschrijving. Onder meer de rol van vrouwenorganisaties in de emancipatie van vrouwen en het verhaal van een moedige vrouw in de Eerste Wereldoorlog kwamen aan bod. In de namiddag stonden verschillende bezoeken en wandelingen op het programma.

(overgenomen van: <https://www.heemkunde-vlaanderen.be/marcel-gielis-uit-turnhout-wint-het-jozef-weyns-eremerk-2018/>)

Eindfase en wapenstilstand van den Grooten OORLOG

31 augustus 1918 -11 november 1918

Door: Luc Andries

De maand augustus 1918, het begin van het vijfde oorlogsjaar, is een kantelpunt in deze barbaarse strijd waar de mensen slechts pionnetjes zijn op een speeltafel voor mensen van koninklijke bloede en hoge officieren. Iedereen heeft verloren bij dit zinloze nooit eindigend escalerend geweld. De Oostenrijks-Hongaarse keizer en de Duitse keizer worden bedankt voor hun diensten. De Russische tsaar wordt met zijn gezin “vermoord”. Hun onderdanen hebben er al even genoeg van en revoluties zijn aan de gang of staan op stapel. De hoge militairen beginnen te beseffen dat ze gemorst hebben met het menselijk kapitaal dat hun ter beschikking stond. Het gevolg van deze bewustwording is dat tijdens de Eerste Wereldoorlog de militaire strategie volledig gekanteld is van ouderwetse veldslagen van enkele dagen naar een vastgelopen front in loopgraven en stellingen met zeer veel slachtoffers, naar een bewegingsoorlog. Sedert de zomer van 1918 werken ze met een opschuivend artilleriebombardement waarbij de infanteriesoldaten aansluiten samen met de tanks. Zo kunnen ze diep infiltreren in de Duitse linies. Op het einde van de zomer zijn er een half miljoen Duitse soldaten gedeserteerd en heeft men ongeveer 140.000 Duitsers gevangen genomen, deze jongens zien er tevreden uit. De Duitse jongens willen niet meer!

Duitse

krijgsgevangenen die verheugd zijn dat het voor hen gedaan is.

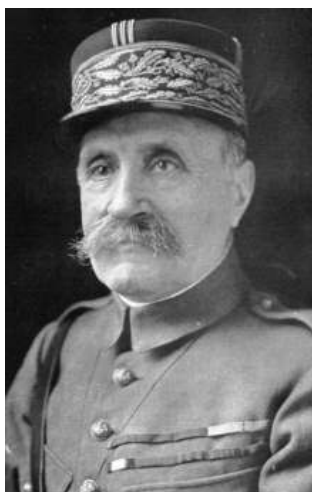
(bron 31/01/2019:

<https://www.geheugenvannederland.nl/en/geheugen/view?coll=ngvn&identifieer=SFA03%3ASFA022802502> en <http://amsterdam-eerstewereldoorlog.nl/item/oorlog-europa/>)

De internationale situatie na 31 augustus 1918 :

De zo lang verwachte slotoffensieven beginnen einde september 1918. Deze herfst is het erop of eronder. Nog eens overwinteren zou voor de geallieerden zeker geen haalbare kaart zijn. Dit geldt ook voor Duitsland waarvan de bevolking en het leger op sterven na zo goed als dood zijn. De laatste fase van de Eerste Wereldoorlog is begonnen. Het Duits overwicht op het westelijk front loopt af. Ze hebben na de vrede met de Russen eventjes wat meer troepen aan kunnen voeren naar het westen. Met deze soldaten hebben ze zwaar gegokt en verloren. Het Duitse leger is oorlogsmoe en de logistiek kan niet meer volgen. Het lijkt wel dat heel de wereld in oorlog is met de Centralen (Duitsland, Turkije en Oostenrijk). Door de Engelse blokkade op zee kan Duitsland geen goederen invoeren.

Einde september is het Amerikaanse contingent ongeveer 1 miljoen verse manschappen sterk. Zij zullen in de eindoffensieven de doorslag geven. De geallieerden kiezen als eindcoördinator van alle geallieerde legers aan het westelijk front voor de Franse maarschalk Ferdinand Foch.

Maarschalk Foch

Het praalgraf van de maréchal in het Hôtel des Invalides te Parijs

(bron 31/01/2019: https://nl.wikipedia.org/wiki/Ferdinand_Foch#/media/File:Ferdinand_Foch.jpg en https://nl.wikipedia.org/wiki/Ferdinand_Foch#/media/File:Graf_van_Ferdinand_Foch_-_D%C3%B4me_des_Invalides_-_Parijs_23-8-2017_13-17-14.JPG)

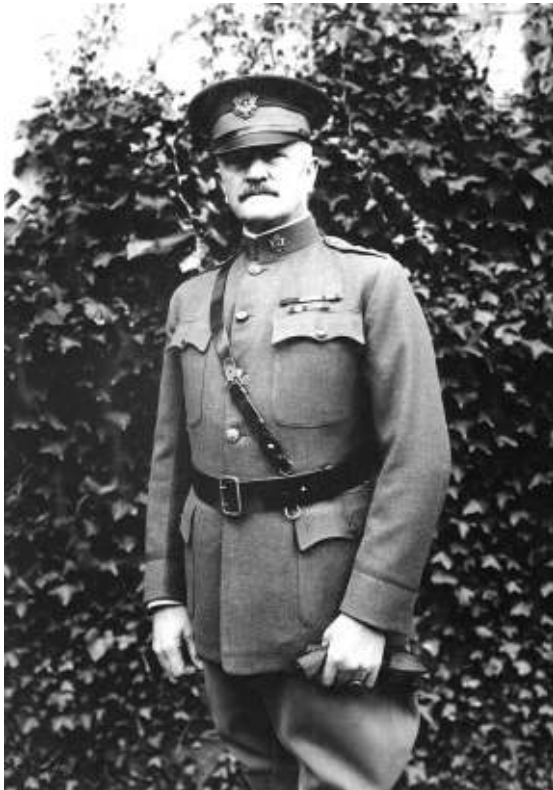
Op 26 september 1918 beginnen de Fransen en de Amerikanen met een offensief in de wouden van de Argonne onder leiding van de Amerikaanse generaal John Pershing (1860-1948).

Hij heeft voor de Eerste Wereldoorlog gevochten in verschillende internationale militaire conflicten op de Filipijnen, de Spaans-Amerikaanse oorlog, Mexico en in eigen land campagnes tegen verschillende indianenstammen. De generaal stond erop, net zoals koning Albert I, om zijn Amerikaanse jongens niet “uit te lenen” aan andere geallieerde strijdkrachten. Hij probeert zo zuinig mogelijk met zijn manschappen om te springen. In mei 1917 beschikt hij over 425.000 soldaten.

Dat aantal groeit gestaag aan tot 2 miljoen bij de wapenstilstand.

Het Amerikaanse leger maakt schoon schip rond Saint-Mihiel in september 1918. (bron 22/01/2019: http://2nd-division.com/_div.misc/st.mhiel/st.mhiel.htm)

Generaal John Pershing in 1918

(bron 25/01/2019: https://nl.wikipedia.org/wiki/John_Pershing#/media/File:John_Pershing.jpg) (bron 01/02/2019: <http://www.edwardlengel.com/the-yanks-break-through-the-battle-of-st-mihiel-1918/>)

The Yanks (Amerikanen) breken door

De Yanks boeken successen in de Argonne (streek in Frankrijk met Ardennen, Maas en Marne) en Saint-Mihiel, stadje aan de oostzijde van de Maas. In Saint-Mihiel is er een gelijkaardige strijd verlopen als in het West-Vlaamse Ieper. De Fransen hebben sedert 1914 verscheidene pogingen ondernomen om de Duitse stellingen rond het stadje in te nemen. Het terrein is rots -en heuvelachtig waardoor de Duitsers zich goed hebben ingegraven. Daarom kunnen we de situatie met Ieper vergelijken waar de Duitsers zich ook verschanst hebben in de heuvels (bijvoorbeeld: Tyne Cot) rond Ieper.

Duitse stellingen in de wouden van Varennes-en-Argonne (2015)

Saint-Mihiel, beschadigde woningen op de markt
(bron 28/12/2018: Schutz Group Photographers Washington D.C.)

Saint-Mihiel (2015)

Amerikaanse monumenten: Montsec en Varennes-en-Argonne (2015)

De progressie gerealiseerd door de Amerikanen vanaf september 1918 wordt zwaar betaald in deze streek en zal aanslepen tot november 1918. De Amerikanen laten ons in deze streek enkele schitterende monumenten op unieke locaties na.

Op 28 september beginnen de Belgen en de Britten die samen legergroep Vlaanderen vormen met hun eindoffensief aan de IJzer. Zij zetten drie aanvalsgolven op om de Duitsers te breken. Het Belgische leger zet voor de slotoffensieven alle bruikbare manschappen in. Ons leger was er klaar voor, zowel op mentaal als militair en logistiek vlak. Het is de laatste vier jaren een modern beweeglijk leger geworden. Het opzet van de Belgische aanvallen is om de verschillende Duitse posities in te nemen en zo de Vlaamse kust te heroveren met zijn havens (zie kaart). Aanvankelijk lopen de aanvallen niet zo gemakkelijk omdat het terrein of landschap door de ontelbare bombardementen volledig vernield is en het bovendien aanhoudend regent. De aanvalsgolven gebeuren in verschillende fasen omdat de soldaten vermoeid raken en de artillerie/logistiek niet kunnen volgen.

Op 31 oktober hervatten de laatste offensieven aan de Leie nadat Foch de Amerikanen en de Fransen ter versterking heeft gestuurd. De bevrijdingscampagne rukt verder op naar de Schelde en Gent. Het front situeert zich op 11 november onder andere te Gent aan de Schelde bij de ondertekening van de wapenstilstand.

Op 17 oktober bezoeken koning Albert I en koningin Elisabeth het pas bevrijde Oostende. Korte tijd later worden Brugge en Zeebrugge bevrijd op 19 oktober. Het koninklijk paar bezoekt Brugge op 25 oktober 1918. Op 13

november is Gent de volgende provinciehoofdstad die wordt aangedaan door de koning, zijn gemalin en prins Leopold III. Na de wapenstilstand van 11 november bezoeken de koning en zijn gemalin Gent op 13 november.

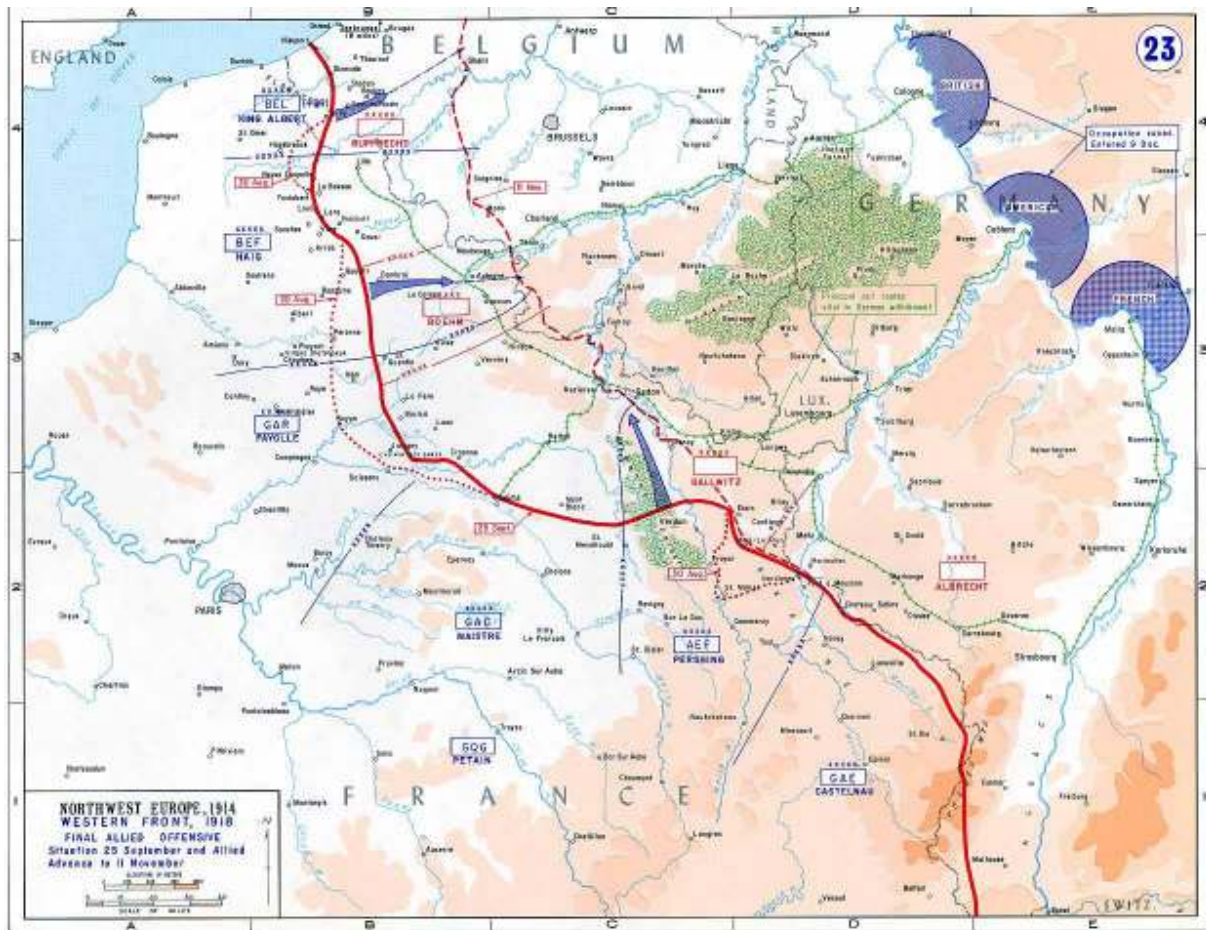

Koninklijk bezoek aan Brugge en Gent (bron: archief koninklijk paleis)

Het gevolg van deze militaire operaties is dat er nieuwe vluchtelingen uit Noord-Frankrijk bij ons op doortocht zijn naar Nederland. Deze mensen worden door de Duitsers verplicht hun huizen die in de frontlijn liggen te verlaten. Ondertussen is de Spaanse griep opgedoken en einde oktober zetten de Duitsers de deportaties van de Fransen stop uit angst om het griepvirus te verspreiden in hun linies.

Franse vluchtelingen aangekomen in Nederland (bron 02/02/2019: <https://historiek.net/1918-landelijke-noodopvang-van-franse-vluchtelingen> en <https://www.geheugenvannederland.nl/en/geheugen/view?coll=ngvn&identifieer=SFA03%3ASFA022802979>)

Front in Europa op 25/09/1918 en op 11/11/1918 (rode streepjeslijn) met de posities en sterktes van de brigades der beide legers. Bemerkt ook de aanduiding van de spoorlijnen voor de bevoorrading; tevens kan u de bezette zones in Duitsland zien vanaf 09/12/1918. (bron 01/02/2019: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c4/Western_front_1918_allied.jpg)

Eindfase Eerste Wereldoorlog:

Op het kaartje met de frontposities op 25 september en 11 november kan u vaststellen dat het speerpunt van de geallieerde aanvallen geconcentreerd zijn in Vlaanderen en zuidelijker gelijklopend met de Belgische grens tot bij het Groothertogdom Luxemburg. De geallieerden duwen de Duitsers terug door Vlaanderen. De Duitsers zijn echter geen panikerend terugtrekkende legertroep. Bewijs daarvan zijn hun verschillende verdedigingslijnen die ze opgebouwd hebben de laatste 4 jaren. Zij hielden de geallieerden op een georganiseerde manier tegen. We zien ook op de kaart dat het front op 11 november ten zuiden van Saint-Mihiel nauwelijks is bewogen. Dit is het gevolg van de stug verdedigende Duitsers en het geaccidenteerd terrein waarlangs de territoriale grens van Duitsland loopt. Het zijn alleen de Amerikanen die zoals eerder gezegd de boog bij Saint-Mihiel hebben kunnen verleggen naar het oosten.

Feit is dat de Duitsers teruggeduwd worden en op 26 oktober wordt hun opperbevelhebber Ludendorff vervangen door generaal Groener. Het Duitse moreel zit duidelijk in zak en as.

Op 31 oktober raakt de Duitse regering overtuigd van de onvermijdelijkheid dat de keizer moet aftreden. Wilhelm Drews, minister van binnenlandse zaken, wordt daarop gelast om naar Spa af te reizen naar het Duitse hoofdkwartier waar de keizer verblijft om deze laatste te overtuigen om te abdiceren. De volgende dag

(1/11/1918) wordt Drews in Spa koel onthaald. Wilhelm stelt dat hij nu bij zijn leger is en als het bolsjewisme in Duitsland zou heersen dan zou aan het hoofd van enige divisies naar Berlijn oprukken en alle verraders ophangen.

Op 3 november sluit Italië met steun van de geallieerden een wapenstilstandsakkoord met Oostenrijk-Hongarije.

De Duitsers zijn gedemoraliseerd en geven er tussen 1 en 8 november 1918 steeds meer de brui aan. Eerder hebben de zeelui in Kiel einde oktober de bevelen van hun officieren genegeerd en er worden meer dan duizend matrozen gearresteerd wegens insubordinatie. De opstand lijkt bedwongen te zijn. Maar in de nacht van 3 op 4 november breken er in de Duitse oorlogshavens van Kiel en Wilhelmshafen op grote schaal muiterijen uit bij de matrozen waarbij zich de werfarbeiders aansluiten. Deze opstand loopt als een lopend vuurtje door Duitsland en in de grote steden worden revolutionaire arbeiders- en soldatenraden gevormd die de republiek proclameren.

Op 8 november vraagt de Duitse legerleiding de wapenstilstand aan terwijl keizer Wilhelm II op 9 november troonsafstand doet.

In de nacht van 9 op 10 november 1918 vlucht keizer Wilhelm II, de Oberste Kriegsherr van het Duitse leger, met zijn gezelschap als een dief in de nacht naar Nederland. Dit op advies van veldmaarschalk Paul von Hindenburg, stafchef van het Duitse leger. Er is inderdaad geen andere optie meer gezien de militaire situatie aan het front en in Duitsland zelf.

Linkse foto: Van alle kanten klinken kreten van afkeer. De keizerlijke trein is samengesteld uit twee Nederlandse locomotieven met een tiental keizerlijke wagens en wordt gevolgd door een Belgische goederentrein. Deze foto is gemaakt door een 17-jarige Nederlandse student. (bron 02/02/2019: Bundesarchiv_Bild_183-R12318%2C_Eysden%2C_Kaiser_Wilhelm_II._auf_Weg_ins_Exil.jpg). Rechtse foto: de keizer enkele dagen na zijn aankomst op het kasteel van Amerongen (bron 02/02/2019: <https://www.ad.nl/utrecht/kasteel-amerongen-pakt-uit-met-gevluchte-duitse-keizer~a390b4ca/>)

In afwachting van de trein loopt de keizer het perron op en af van het Nederlandse Eijsden met enkele getrouwen waaronder zijn trouwe vleugeladjutant kapitein Sigurd von Ilseman, die tot aan de dood van Wilhelm II in juni 1941 aan zijn zijde blijft en een dagboek bijhoudt. Pas 25 jaar na het overlijden van Wilhelm II worden de aantekeningen door Ilseman's weduwe voor publicatie vrijgegeven. Ze geven een onthullend inzicht hoe het toegaat aan het hof van Huis Doorn.

Wilhelm wordt in Nederland eerst tijdelijk gehuisvest bij Godard graaf Aldenburg-Bentinck in het kasteel van Amerongen. Het is in dit kasteel dat de ex-keizer op 28 november 1918 afstand doet van de rechten op de kroon van Pruisen en aan alle daarmee verbonden rechten op de keizerskroon. In Spa wordt het ook onveilig en ze

reizen per auto naar Luik en komen zo achter de frontlinies aan de Nederlandse grens waarna ze verder rijden naar het station van Eijsden om met de keizerlijke trein verder te stomen.

De keizerlijke auto's op het perron van Eijsden (bron 02/02/2019: www.wereldoorlog1418.nl/keizer-wilhelm/images/autos-eysden.jpg) De keizerlijke trein in het station van Eijsden (bron 02/02/2019: www.wereldoorlog1418.nl/keizer-wilhelm/images/trein-eysden.jpg)

Wapenstilstand 11 november 1918 om 11.00 uur.

Een wapenstilstand is geen vrede. Het gaat om een overeenkomst tussen oorlogvoerende landen met als resultaat dat de gevechten onderling worden gestopt. De legers blijven wel op oorlogsvoet. Ze kunnen dus veroverd gebied blijven bezetten en verbindingen met de tegenpartij blokkeren. Krijgsgevangenen worden, tenzij anders afgesproken, niet vrijgelaten. Militairen die de bestandslijn overschrijden tijdens de wapenstilstand kunnen gevangen genomen worden of zelfs beschoten. Er is nog een verschil tussen een echte wapenstilstand en een tijdelijk bestand of een staakt-het-vuren. Wapenstilstand geldt overal en is meestal voor onbepaalde duur, tot er vrede wordt gesloten. Wapenstilstand kan worden stopgezet als de vredesonderhandelingen niet lukken of als de voorwaarden worden geschonden. Tegenwoordig kennen wij nog een aantal wapenstilstandsverdragen zoals tussen Noord- en Zuid-Korea sedert 1953.

In de Eerste Wereldoorlog willen de Duitse generaals de oorlog beëindigen en graag tegen einde september 1918 omdat zij beseffen dat ze de oorlog zeker zullen verliezen. Ze dringen bij de Duitse regering aan voor een wapenstilstand gevolgd door vredesbesprekingen op basis van de "Veertien Punten" voorgesteld door de Amerikaanse president Wilson op 8 januari 1918 in het Amerikaanse Congres. Dit zou volgens de generaals leiden tot een rechtvaardige vrede.

De "Veertien Punten":

Hoofdthema is zijn stelling 'Peace without Victory'. De strijdende partijen moeten op basis van vooraf gemaakte afspraken de strijd staken en zich ieder op z'n eigen gebied terugtrekken. Dit alles zou moeten gebeuren op basis van volstreekte gelijkheid zonder nog verder de schuldvraag te stellen. President Wilson stelt het volgende voor:

- 1. Vredesonderhandelingen dienden volledig in het openbaar te worden gevoerd;*
- 2. Het principe van de vrije zee diende door alle landen te worden aanvaard;*
- 3. In de 'nieuwe orde' moesten alle economische barrières verdwijnen, dus open grenzen en vrije handel voor iedereen;*

- 4. De bewapeningswedloop zou terstond worden beëindigd en alle landen moesten zich ontwapenen;*
- 5. Er moest een eerlijke regeling komen met betrekking tot alle koloniale afspraken, waarbij het belang van de betrokken bevolking even zwaar moest wegen als dat van de koloniserende macht;*
- 6. Het westen zou niet mogen interveniëren in Polen;*
- 7. Herstel van België als vrije onafhankelijke natie;*
- 8. Duitsland diende Frankrijk te verlaten en Elzas-Lotharingen aan Frankrijk terug te geven;*
- 9. Voor Italië moesten definitieve grenzen worden vastgesteld langs lijnen van nationaliteit;*
- 10. Handhaving van Oostenrijk-Hongarije als staat, maar met het recht op autonome ontwikkeling voor de verschillende volken in de dubbelmonarchie;*
- 11. De Balkanstaten zouden het recht krijgen op zelfbeschikking en Servië kreeg een uitweg naar zee;*
- 12. Turkije kon behouden wat haar etnisch toekwam, maar alle andere nationaliteiten in het Ottomaanse Rijk dienden het recht op een autonome ontwikkeling te krijgen en de Dardanellen zou vrij toegankelijk moeten worden voor alle scheepvaart;*
- 13. Polen moest een onafhankelijke staat worden met een duidelijk Poolse bevolking. Ook zou Polen een haven aan zee moeten krijgen;*
- 14. Er zou een Volkerenbond moeten komen waarin alle naties, groot en klein, dezelfde rechten op politieke onafhankelijkheid en territoriale integriteit dienden te krijgen.*

Aanvankelijk hopen de Duitsers (regering en leger) op een goed gevolg, maar rond het tijdstip dat zij met de onderhandelingen willen beginnen, begint voor hen alles mis te lopen. Ze boeken in België en Frankrijk sedert september 1918 terreinverlies en hun bondgenoten zoals Oostenrijk-Hongarije en Turkije geven een voor een de strijd op. De Duitse hoop op een voordelige vrede smolt als sneeuw voor de zon, maar ze kunnen nu niet meer terug.

Bij de Geallieerden zijn de haviken zoals de Franse premier Clemenceau en de Britse opperbevelhebber Haig voor een wapenstilstand omdat ze vrezen dat de Duitsers hen willen misleiden om tijd te winnen en waarom zouden ze de strijd nu stoppen net nu ze aan de winnende hand zijn. Maar het gezond verstand zegeviert want de “succesvolle” Geallieerde offensieven gaan gepaard met nog steeds veel slachtoffers en het oorlogsmateriaal zoals tanks raken ook onderhevig aan defecten. Wat we ook niet mogen vergeten, is dat de Spaanse griep zijn tol eist in beide kampen en de bevolking.

Er zijn dus bij de Geallieerden ook grote moeilijkheden. Omdat ze momenteel aan de winnende hand zijn, besluiten ze om de voorwaarden voor een wapenstilstand zwaar te maken zodat de Duitsers niet kunnen herbeginnen.

Normaal zou de wapenstilstand gesloten worden in het hoofdkwartier van de Geallieerde opperbevelhebber Foch in het stadje Senlis (F) ten noorden van Parijs. Maar omdat Foch vreest voor een toeloop van journalisten en wraakzuchtige burgers kiest hij voor een onopvallende plaats in het woud van Compiègne waar een doodlopend stuk spoorweg ligt niet ver van het station van Rethondes. De wagons staan wel op het grondgebied van Compiègne (soms spreekt men van de wapenstilstand van Rethondes). Foch en zijn gevolg verblijven in een trein die hij gebruikt als commandowagen. Het is een gewezen restauratiewagen van de Frans-Belgische Compagnie de Wagons-Lits omgevormd tot vergaderzaal voor zijn staf. Het is deze wagon die gebruikt wordt bij het overleg.

Kopie onderhandelingswagon en interieur (bron 15/01/2019:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Wapenstilstandsrijtuig#/media/File:Rethondes_Wagon_de_l'Armistice.jpg en <https://www.canvas.be/canvas-curiosa/11-weetjes-over-11-november>)

Museum van de wapenstilstand en de open plek met de plaats waar de twee treinstellen stonden. (2011)

Monument van de wapenstilstand 14-18 en de herdenkingsstenen op de locaties van de wagons. (2011)

Linkse foto: De Duitse delegatie onderweg naar La Capelle (bron 15/12/2018:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Wapenstilstand_van_11_november_1918#/media/File:Tyska_delegater_p%C3%A5_v%C3%A4g_mot_kapitulation,_7_nov_1918.jpg).

Rechtse foto: De Geallieerde onderhandelaars bij de wagon: we herkennen maarschalk Foch (F) als tweede van rechts. Rechts van hem schout-bij-nacht Hope (GB) en links admiraal Wemyss (GB) (bron 15/12/2018:

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Wapenstilstandsdag#/media/File:Armisticetrain.jpg>).

De vier Duitse gevolmachtigden, minister Matthias Erzberger, een ambassadeur, een generaal en een marineofficier rijden met de auto vanuit België naar La Capelle (Aisne-F) waar ze de trein nemen naar de voor hen onbekende onderhandelingsplaats. De inwoners van La Capelle worden door de Franse soldaten verzocht om geen vijandschap te uiten, omdat het laf zou zijn om de “overwonnenen te beledigen”. Met de speciale trein die aan keizer Napoleon III heeft behoord, met salons en slaapwagens worden ze verder gevoerd naar de open plek in het woud bij Compiègne. Hier stopt de trein op een paar honderd meter van Fochs’ trein. Vanaf 8 november worden de onderhandelingen gevoerd. De Duitse delegatie verblijft ruim drie dagen in de luxetrein op deze geheim gehouden plaats. Zij mogen de trein niet verlaten, behalve voor een wandeling in een afgesloten gebied. Ze krijgen geen kranten.

Veel onderhandelingen zijn er niet aan te pas gekomen omdat de geallieerden niet willen toegeven aan de verslagen Duitsers. In de ochtend van 8 november krijgen de Duitse gevolmachtigden de voorwaarden voor de wapenstilstand aangeboden. Ze sturen meteen een Duitse officier met de tekst naar het Duitse hoofdkwartier in Spa. Deze kan over de weg onmogelijk naar Spa daarom wordt een andere officier met een Frans vliegtuig naar Spa gezonden. De Duitse regering en het opperbevel zouden verder communiceren via de radio.

Gedurende 2 ½ dag vinden er in de wagon geen onderhandelingen plaats. Wel zijn er informele gesprekken waarbij de Duitsers proberen om wijzigingen aan te brengen in de voorwaarden, echter zonder resultaat.

Op de avond van 10 november krijgt de Duitse delegatie vanuit Spa via de radio de toestemming om te tekenen. Rond middernacht vragen ze een ontmoeting met Foch. Deze vindt plaats om 2 uur 's morgens de 11de november. Delegatieleider Erzberger vraagt en stelt op alle punten wijzigingen voor die bijna allemaal verworpen worden. Enkele punten kan hij verzachten.

De onderhandelaars zijn de 11de november tot een volledig akkoord gekomen om 5.12 uur. Om halfzes worden de handtekeningen geplaatst, deze zouden zes uur na de ondertekening van kracht worden. Officieel heeft Foch het ondertekeningsuur laten vaststellen op 5.00 uur zodat de wapenstilstand officieel om 11.00 uur (Franse tijd) kan ingaan. In België is de tijd door de Duitsers in het begin van de oorlog één uur vooruit gezet en begint de wapenstilstand om twaalf uur.

(bron 03/12/2018: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/rubrieken/wetenschap/acht-vragen-over-de-wapenstilstand/>)

Nu komt het erop aan om het verdrag bij alle strijdende eenheden bekend te maken. Over het algemeen zijn er niet veel gevechten meer voor het 11.00 uur is. Het bericht van de wapenstilstand die op handen is, is al enkele uren op voorhand medegedeeld aan de eenheden ten velde. De meeste geplande aanvallen worden meteen geannuleerd. De Geallieerde legers hebben wel de opdracht om verder te vechten en maximaal druk te zetten op de Duitsers, maar de meesten doen het al rustiger aan sedert 10 november. Toch zijn er nog enkele geallieerde generaals die de laatste uren zware aanvallen uitvoeren. De bekendste aanval is de verovering van

Mons (Bergen) door de Canadezen. Voor de Canadese generaal Currie is de verovering van Mons een prestigekwestie. Nog erger doen de Amerikanen het bij het Franse stadje Stenay aan de Maas waar in de laatste minuten nog 60 Amerikanen sneuvelen.

Samenvattend: op 11 november 1918 heeft Duitsland het wapenstilstandsakkoord ondertekend, wat in feite een capitulatie is. In Duitsland zelf is de revolutie uitgebroken en heeft de regering onder leiding van rijkskanselier Max von Baden verklaard dat de keizer en de kroonprins op 9 november 1918 zijn afgetreden. Pas op 28 november 1918 doet Wilhelm II officieel afstand van de rechten op de Pruisische koningskroon en de Duitse keizerskroon. Keizer Wilhelm II wordt Wilhelm II von Hohenzollern. "Ein Privatmann".

Wat is er ondertussen in Ravels en onze soldaten te beleven?

De internationale berichten over het verloop van de oorlog met de terugtrekkende Duitsers, de binnenlandse politieke situatie in Duitsland, de capitulaties van Bulgarije en Oostenrijk-Hongarije druppelen ook binnen in de Ravelse gemeenschap. Voor de hoogmoedige Duitsers is de blijmoedigheid van onze bevolking moeilijk te pruimen en op 7 oktober 1918 hangen ze nog eens een plakkaat op met de verordening dat samenscholingen van meer dan 5 mensen verboden zijn. Deze maatregelen halen niet veel uit omdat onze bevolking er zich van bewust is dat de Duitsers verliezen lijden.

Op 13 oktober staat in de Duitse kranten dat onze oosterburen België gaan ontruimen. Op vrijdag 18 oktober is het zover en worden de Duitse valiezen ingepakt. De meesten vertrekken via het station van Turnhout.

Op zondag 20 oktober wordt in de kerken een herderlijk schrijven van kardinaal Mercier voorgelezen:

"Aan de geestelijkheid en de geloovigen van het bisdom Mechelen.

Zeer beminde Broeders,

Onze harten beginnen te hopen. De vrede is niet geteekend. Zo snel, zoo onverwacht, zoo verbijsterend soms, lopen de gebeurtenissen, dat niemand, van nu af, den vrede voor zeker zou durven houden.

Maar, wij beginnen er toch den dageraad van te ontwaren. Wij geven er u een nieuw voorteken van! Heden, donderdag 17 oktober, is het hoofd der politieke afdeling van het Duitsch Bestuur, uit naam van den Generaal-Gouverneur van Brussel en van de Regeering van Berlijn, mij komen aankondigen dat de Belgische politieke gevangenen, die in België of in Duitschland vastgehouden worden, alsook de Belgen, die naar Duitschland weggevoerd werden, in vrijheid zullen gesteld worden, zoohaast België ontruimd zal worden. De gevangenen, welke in de gevangenissen van bezet België, buiten de krijgsetappen opgesloten zitten, zullen te beginnen van aanstaanden maandag, 21 dezer, losgelaten worden....

....Ge ziet, Zeer Beminde Broeders, dat de goede God met ons is. Uwe vurige smeekeingen tot het Heilig Hart van Jezus en tot Onze Lieve Vrouw van den Heilige Rozenkrans, Maria Middelaars, zijn verhoord. Volhardt gezamenlijk in het gebed. Blijft kalm en weerdig. De stonde van de eindverlossing en van den zegenvierenden vrede schijnt dicht bij. Moed en betrouwen!

Heilig Hart van Jezus, bescherm België. Onze Lieve Vrouw van den Heilige Rozenkrans, Maria Middelaars, bid voor ons

Getekend D.J. Kard. Mercier, Aartsbisschop"

Vanaf maandag 21 oktober worden onze politieke gevangenen en weggevoerden met mondjesmaat vrijgelaten. Dit neemt ruim een week in beslag. De Belgen die in Duitsland opgesloten zijn, worden pas in november bevrijd.

Vanaf zaterdag 26 oktober passeren nogal wat vluchtelingen uit Noord-Frankrijk naar Nederland. Deze mensen zijn uit hun huizen ontzet omdat hun gemeenten in de nieuwe frontlinies liggen. Wie achterbleef in zijn dorp zouden de Duitsers als spion beschouwen en op staande voet fusilleren. Deze mensen op de dool zijn mee oorzaak aan de verspreiding van de Spaanse griep. Als men gezond en sterk is, kon men met één week uitzieken de griep overleven. De mensen hebben gemiddeld 38 à 40 graden koorts. In het dorp van Ravels sterven er 14 inwoners aan de Spaanse griep.

Op 31/10/1918: Jean Van Hees sterft aan de gevolgen van de Spaanse griep in het Belgisch Militair Hospitaal te Port de Gravelines bij Calais. Hij wordt op 3 november 1918 begraven op het kerkhof van Calais-Noord.

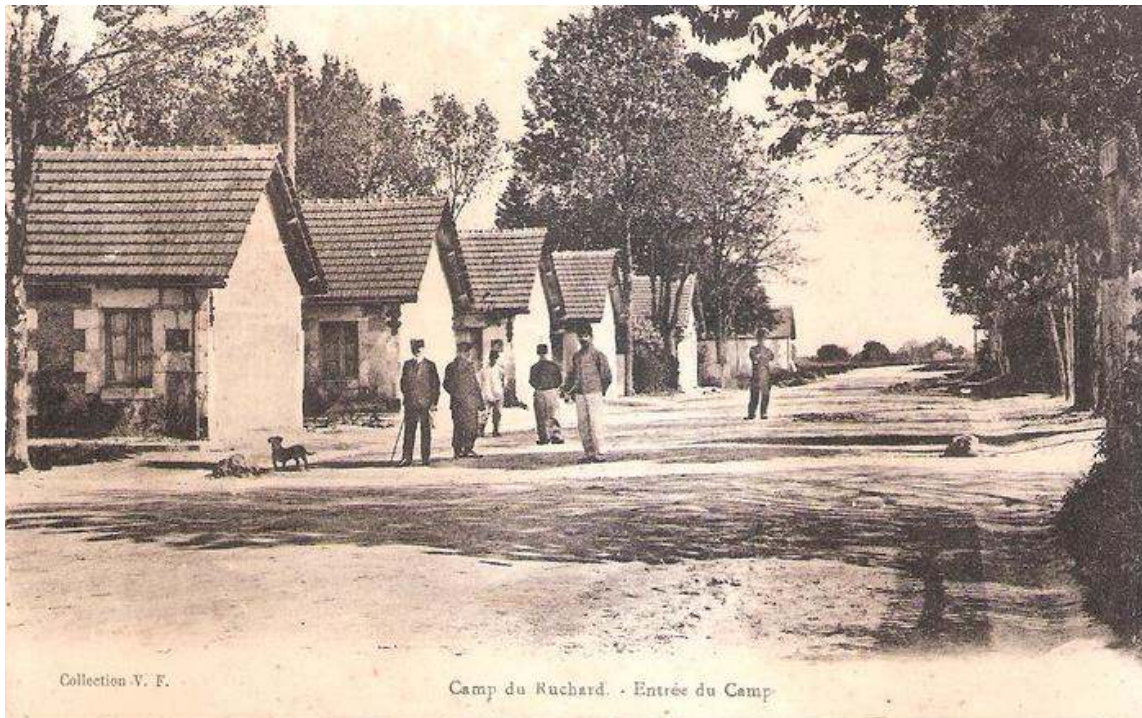
Jean is geboren te Weelde op 28 mei 1883 en is de zoon van Josephus en Cornelia Vermeulen. Zijn vader is weduwnaar van Maria Elisabeth Bols en is hertrouwd met Cornelia. Hij overlijdt op 9 januari 1909 en laat zijn vrouw met de zonen Jean, Stanislas, Cornelius, Henricus en zus Theresia uit hun huwelijk achter. Uit het eerste huwelijk van Josephus en M. E. Bols laat hij Franciscus, Joannes Franciscus en Maria Cornelia na.

Jean is schoenmaker/lederbewerker als hij op twintigjarige leeftijd (1903) ingeloot wordt om aan zijn militaire verplichtingen te voldoen. Tot 1909 worden onze soldaten door loting aangeduid. De dienstplicht is in voege sedert 1909. De nieuwe dienstplichtwet is ondertekend door Leopold II op zijn ziekbed in 1909.

Jean Alexis wordt in 1903 ingelijfd bij het 7de Linierregiment om 20 maanden het vaderland te dienen. Na zijn dienstitijd wordt hij nog regelmatig opgeroepen voor manoeuvres.

Op 15 oktober 1913 huwt hij Anna Catharine Van Loon (° Weelde 03/01/1886 -† Kasterlee 06/12/1955) dochter van Adrianus Van Loon en Maria Catharina Dielen.

Bij de mobilisatie wordt hij op 1 augustus 1914 opgeroepen naar de versterkte vesting van Antwerpen. Vanuit het fort Antwerpen voeren zij enkele succesvolle raids uit. Na de val van Antwerpen trekken zij richting de Belgische kust. Op 16 oktober 1914 worden ze geëvacueerd naar de Calaisis (streek rond Calais-Frankrijk). Van daaruit gaat het naar het Belgische legerkamp in de Franse kazerne Le Ruchard te Avon-les-Roches. De huisvesting van de soldaten is er zeer amateuristisch en erbarmelijk, waarschijnlijk te wijten aan het feit dat na de Val van Antwerpen alles acuut naar het westen is getrokken en dit veroorzaakte een onverwachte chaos. Het heeft de organisatie van het Belgische leger meer dan één jaar gekost om dit probleem op te lossen. Bij het einde van de oorlog waren de Belgische Strijdkrachten een modern en accuraat leger. Hij heeft dus niet kunnen deelnemen aan de IJzerslag van 17 tot 31 oktober 1914 en daarom krijgt hij slechts zes frontstrepen. Zijn weduwe verliest hierdoor een deel van de uitkering.

Ingang van het Franse kamp Le Ruchard (bron 31/01/2019: <http://les-photos-de-melinettes.over-blog.com/article-carte-postale-camp-du-ruchard-38490811.html>)

Tijdens de stabilisatieoorlog of de Heilige Wacht aan de IJzer is hij actief in de sectoren: Ramskapelle, Sint-Jacobs-Kapelle, Nieuwkapelle, Steenstraat, Diksmuide, Reigersvliet, Oudstuivekenskerke en Boezinge. Op 28 september 1918 begint het Belgisch leger samen met de andere geallieerden aan de slotoffensieven. Jean wordt echter geveld door de Spaanse griep en wordt opgenomen in het Belgisch Militair Hospitaal bij Port de Gravelines te Calais op 29 oktober en overlijdt er de 31ste oktober 1918. Zijn begrafenis is op 3 november 1918 op het kerkhof bij Calais-Nord.

(bron 25/01/2019: <http://www.ablhistoryforum.be> en <https://www.tracesofwar.nl/sights/50026/Belgische-Oorlogsgraven-Calais.htm>)

no 52444
mra

CERTIFICAT DE DÉCÈS

H. M. B. P. de Gravelines
Calais

Du registre des décès dudit établissement a été extrait ce qui suit :

Le sieur ⁽¹⁾ *Van Hees, Albert Joseph* ⁽²⁾ *soldat milien 1903*
au ⁽³⁾ *4e Rég^t Liège* n° *52444* de la matricule, fils de ⁽⁴⁾ *Joseph*
et d. ⁽⁵⁾ *Vermaden, Bernice* habitant à ⁽⁶⁾ *Weelde* né le *18 mai* 1883,
à *Weelde*, province d' *Anvers* domicilié de droit avant son entrée au service
dans la commune de *Weelde*, province d' *Anvers*, entré audit établissement
le *vingt-neuf* du mois d' *octobre* 1918, y est décédé le *vingt-un* du mois
d' *octobre* 1918, à 21 heures d' *après* par suite de *grippe*
l'inhumation au Cimetière Calais nord sur le lieu
Je soussigné certifie que le présent extrait est conforme au registre des décès dudit établissement.

Fait à *Calais*, le *vingt-un* du mois d' *octobre* 1918.

L'Officier Gestionnaire,
J. H. A. M.

L'inhumation aura lieu AU
Cimetière Calais-NORD le *3. 11. 18*

Nous médecin chef de service *H. M. B. P. de Gravelines* certifions que la signature
ci-dessus est celle de *M. G. Vandendriessche* officier d'administration de *généraliste* classe chargée du
service administratif de cet établissement et que foi doit y être ajoutée.

Fait à *Calais*, le *vingt-un* du mois d' *octobre* 1918.

Le Médecin Chef de Service,
H. M. B. P.

Tout bien
à l'attention

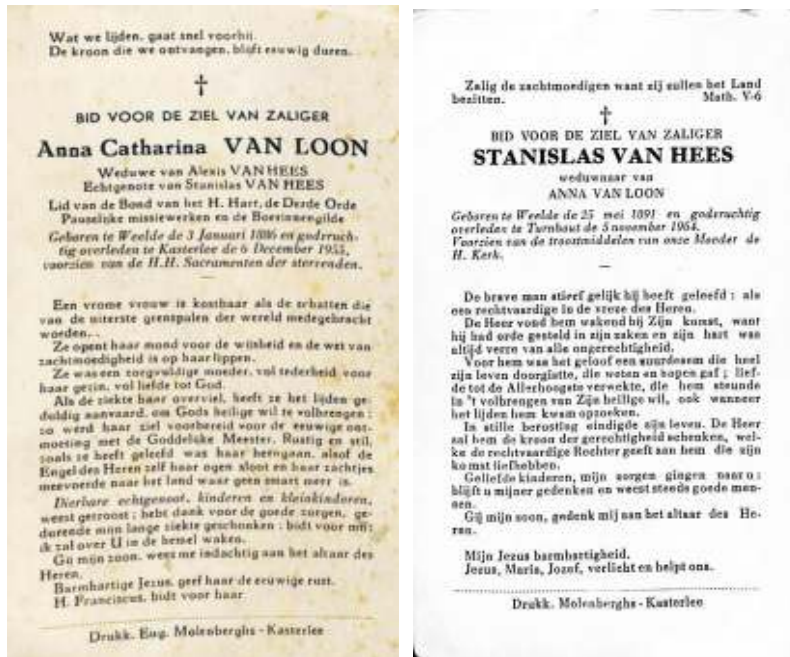
(1) Désignation de l'établissement et de la colonne sanitaire qui forme cet établissement.
(2) Nom et prénoms du décès, en toutes lettres.
(3) Grade.
(4) Indication du régiment.
(5) Prénoms du père du décès.
(6) Nom et prénoms de la mère.
(7) Domicile des parents, pour les militaires appartenant à une puissance étrangère, et pour les autres, dans le cas où l'on ne connaît pas le dernier domicile des décès.
(8) Date en toutes lettres.
(9) Du matin ou de relevée.

Brousselle 13854

Overlijdensattest (bron: klm-mra.be)

Te Weelde is er een 1ste klas lijkdienst zonder begraafing (juiste datum niet gekend: vermoedelijk tussen 13/11/1918 en 30/12/1918) om 9.00 uur voorgedaan door onderpastoor Jozef Frans Tubbax.

Zijn weduwe Anna Catharina Van Loon hertrouwt met zijn broer Stanislas. Zij bevalt van een zoontje Petrus Josephus te Weelde op 2 februari 1921. Het kindje overlijdt nog dezelfde dag. Later verhuist het koppel naar Kasterlee. Uitgezonderd de rouwprentjes hebben we geen verdere gegevens.

Rouwprentjes van zijn weduwe en broer Stanislas.

Liste N°	N° Matricule 32710.
Nom Van Hees.	727.
Prénoms Jean. Alexis.	
Grade et position Soldat 2 ^e cl. m. 03.	
2 ^e Régiment de ligne.	
1 ^{er} Bataillon	2 ^e Compagnie
1 ^{er} Groupe	1 ^{er} Escadron
	1 ^{er} Batterie
Centre d'instruction de	
Nationalité Belge.	
Né à Dordrecht.	le 22-5-1883.
Adresse Dordrecht wijk 18, Weelde.	
Disparu à	le 1
Bléssé à	le
À l'Hôpital	le
À l'Ambulance	le
Sorti le	
Évacué sur	le
Décédé en à Calais.	le 11-10-1918.
Inhumé à Calais.	le 11-11-1918
Réformé le	(10 ^e liste).
Prisonnier à	le
Présent au corps	le
Renseignements divers :	
22-10-18. sous les armes au P. 1000 de la	
5 ^e compagnie du 1 ^{er} B.	
25-11-18. sous les armes au P. 1000 de la	
5 ^e compagnie du 1 ^{er} B.	

Inf fiche van Jean Alexis (bron klm- mra.be)

3.7.
MINISTÈRE
DE LA
DÉFENSE NATIONALE
MINISTÈRE
Ire D.G. van 7ème Bureau
LANDSVERDEDIGING
N° 611/3P
ANNEXE — BILAGE

Le Ministre de la Défense Nationale,
De Minister van Landverdediging.

A l'honneur de prier
le Trésorier du
7e Régiment de ligne
de vouloir bien lui adresser les renseignements et
le verser les renseignements en pièces le document
documents indiqués ci-après :

DEMANDE — VRAAG
634
6098

Quels sont :

1er Les circonstances du décès.

2° Le nombre de chevrons de
front du nommé.

Van Lee Jean Alexis
soldat mort

N° 51714 de la matricule
né à Weelde le 28-5-1883
décédé à Balais le 31-10-1918

Bruxelles, le 16 février 1919

Pour le Directeur général,
Pour les généraux adjoints,
Le Chef de Division délégué

RÉPONSE — ANTWOORD

J'ai l'honneur de porter
à votre connaissance que
le nommé Van Lee Jean
Alexis est décédé à l'Hôpital
militaire Belge P. de Bruxelles
le 31 octobre 1918 par suite
de grippe.
Ce militaire a obtenu six
chevrons de front (loi du 25
juillet 1914). Décision du bon de
la 8e le 27 mars 1919.

N° renvoyé à Monsieur le Ministre de la
Défense Nationale, à Bruxelles,
par Landverdediging, le 16 février 1919.

ABO. le 11 février 1919.

Le Capitaine de ligne B.O.

En
Le
J. Decourt

Enkele vragen van het Ministerie van
Landverdediging aan het 7de Linieregiment:
doodsoorzaak, aantal frontstrepen en bij de
rechtse afbeelding: heeft hij deelgenomen aan
de Slag om de IJzer (bron:klm-mra.be)

3.7.
MINISTÈRE
DE LA
DÉFENSE NATIONALE
MINISTÈRE
Ire D.G. van 7ème Bureau.
LANDSVERDEDIGING
N° 611/3P
ANNEXE — BILAGE

Le Ministre de la Défense Nationale,
De Minister van Landverdediging.

A l'honneur de prier le Trésorier du
7e Régiment de ligne
de vouloir bien lui adresser les renseignements et
le verser les renseignements en pièces le document
documents indiqués ci-après :

DEMANDE — VRAAG
634
6098

Renseignements à me fournir
d'urgence.
Application de la C.M./30/2.
N° 50868 du 23/5/18.
Le Militaire dont le nom suit
a-t-il participé à la Bataille
de l'IJzer. (17-31 octobre 1914)

Van Lee Jean Alexis
soldat mort - n° 51714
né à Weelde le 28-5-1883
décédé à Balais le 31-10-1918

Bruxelles, le 16 février 1919

Pour le Directeur général,
Pour les généraux adjoints,
Le Chef de Division délégué

RÉPONSE — ANTWOORD

J'ai l'honneur de porter
à votre connaissance que
le nommé Van Lee Jean
Alexis n'a pas été présent
à la bataille de l'IJzer.
(17-31 octobre 1914)
Il a été écrit pour la
bulletin le 16-10-1914.

A CLASSER
Le
Le Chef de Section,

N° renvoyé à Monsieur le Ministre de la
Défense Nationale, à Bruxelles,
par Landverdediging, le 16 février 1919.

ABO. le 11 décembre 1918.

Le Capitaine de ligne B.O.

En
Le
J. Decourt

11622 DM

BRUXELLES, le 192

DEMANDE DE RECONNAISSANCE

Pour les Médailles de la Victoire
et Commémorative de la Guerre 1914-1918

C.C.A. (M.C.V.)

**DES MÉDAILLES
COMMEMORATIVE ET DE LA
VICTOIRE**

NOM: *Van Hees* Prénoms: *Jean Alexis.*

Lieu et date de naissance: *Heerde 28 Dec 1883*

Adresse actuelle: *Oostende le Calais - 30 Oct 1918*

Grade et position (Sold. Mil. V.G.-V.G.): *soldat militaire*

Régiment d'origine avant la Guerre: *27e Linie*

Régiment d'origine à la date du 1/1/14: *cd*

Dernière unité à la date du 11/11/18
au moment du décès ou de la capture: *7e Linie*

Chargés de front de blessures: *oubliés*

Étiez-vous interné ou prisonnier: *-*

Date de rapatriement: *-*

Avez-vous été envoyé congé-solde
avant le 11/11/18 - dites par quel service
et à quelle date: *-*

Étiez-vous réformé de Guerre:
Quel est le certificat de réforme: N° *-*

Quel est le service qui vous a réformé: *-*

Étiez-vous en possession de brevets ou de
l'une ou l'autre Médaille: *gema*

Quelle est l'Unité qui vous les a délivrés: *-*

Quelle sont les distinctions honorifiques
que vous avez obtenues au cours de la Guerre: *-*

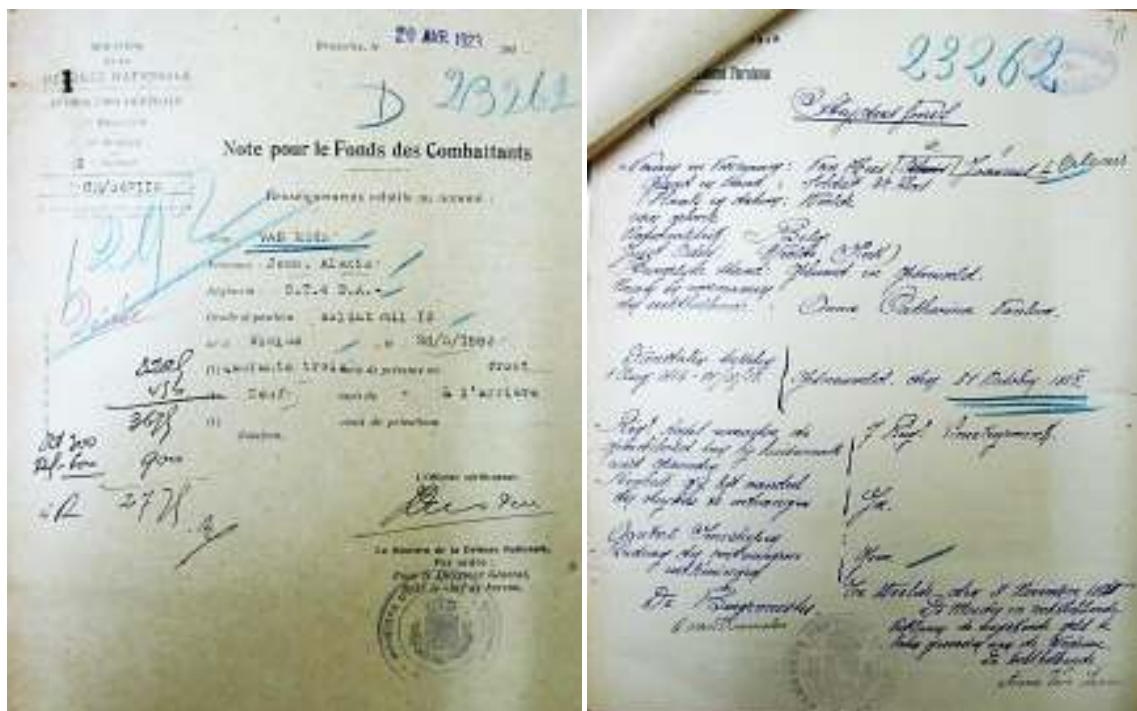
Dans quelle langue désirez-vous que les brevets
soient établis Français ou Flamand? *flamand*

Renseignements complémentaires: *-*

A Weelde, le 30 Novembre 1921
(signature)
W. Van Hees

Votre N° d'ordre est *W 1701* Prière de le rappeler à chaque correspondant.
Écrire autant que possible les abréviations dans la désignation des
Corps ou services. Prière de bien spécifier les mutations survenues entre
le 1/1/14 et le 11/11/18. (à insérer dans ce bulletin)

Aanvraag voor de Overwinningsmedaille en Herinneringsmedaille ondertekend door wed Van Hees. (bron: klm-mra.be)

Afrekening in 1923: linksde berekeningsnota voor het Strijdersfonds en rechts de aanvaarding ondertekend door de weduwe (bron: klm-mra.be)

Samenvattend heeft hij de volgende onderscheidingen postuum gekregen: de Overwinningsmedaille en Herinneringsmedaille en 6 frontstrepes toegekend op 22 maart 1923.

Op 20 april 1923 berekent het ministerie van defensie het bedrag voor het strijdersfond. Voor de 43 maanden aan het front (aan 75 frank) en de 9 maanden in de achterhoede (aan 50 frank) heeft hij recht op 3675 frank strijdersbegiftiging. Omdat hiervan 300 frank familiebegiftiging wordt afgetrokken en nogmaals 600 frank, heeft de echtgenote nog recht op 2775 frank.

Op 10 november vlucht de Duitse keizer naar Nederland. Dat nieuws doet de Duitse soldaten bij ons rebelleren en ze weigeren bevelen op te volgen van hun meerderen. De Duitse officieren houden zich gedeisd. Er wordt een revolutionaire soldatenraad opgericht die beslist om de plaatselijke bevolking met rust te laten. Diezelfde avond passeert er in Turnhout een trein met Engelse krijgsgevangenen die via Weelde-Station naar Nederland worden gevoerd. De laatste Duitsers zijn gedisciplineerd uit onze streek vertrokken op 16 november.

Het goede oude erudiete Europa gaat gebukt onder een immens trauma en zal nog op zijn grondvesten daveren in de 20ste eeuw. In het tijdschrift van september 2019 zullen we de periode van 11/11/1918 tot en met de Vrede van Versailles beschrijven.

Bronnen:Foto's:

Tenzij anders vermeld archief Heemkunde- en Erfgoedvereniging Nicolaus Poppelius / Luc Andries

Paul Nash,

"We are making a New World" (bron: Imperial War Museum)

Koob Maas keerde pas na 4 jaar terug naar Riel

Jan van Eijck (Goirle)

Wij willen bij deze Jan van Eijck danken voor zijn opzoekingswerk en bereidwillige medewerking om het verhaal te publiceren van deze Poppelse oud-strijder van de Eerste Wereldoorlog.

Bij het einde van de Eerste Wereldoorlog op 11-11-1918

Eigenlijk kwam ik in 2015 bij oud-Rielenaren Jan en Corry Maas-Timmermans voor een boe-renknechtenkist. In de hal van hun fraaie bungalow in IJsselstein (prov. Utrecht) wees Jan mij trots op een foto van een soldaat/lansier in het Belgische leger. Het was zijn vader zei hij, Koob Maas uit Riel die 4 jaar had gevochten achter de IJzer in de Eerste Wereldoorlog. Ik stond perplex: was jouw vader dan een Belg? Ja, zei hij trots, een Rielse Belg! We gingen eerst naar de kist kijken, maar ik beloofde Jan dat ik op zijn vader nog een keer zou terugkomen... Nu, 3 jaar later, ben ik teruggegaan naar IJsselstein, om het curieuze verhaal van zijn vader op te tekenen. Koob Maas, een Rielse Belg, die na 4 jaar vechten in de IJzer linie eindelijk terugkeerde in Riel.

Jacobus Johannes Maas werd geboren in Poppel op 26 oktober 1880. De familie Maas kwam oorspronkelijk uit Hooge en Lage Mierde, trok rond 1850 naar Poppel, waar Petrus Maas een boerderij kocht in het gehucht Aarle. De gemeentesecretaris van Poppel maakte de hele familie maar meteen Belgisch van nationaliteit. Een van de zonen was Johannes Maas (1839) en diens zoon was Koob dus. Koob Maas werd na zijn militaire dienst in het Belgische leger als lansier, paardendresseur bij een oom in Riel. Daar leerde hij Maria Louisa Berrevoets kennen, het klikte, en er werd getrouwd in Riel in mei 1909. Zij kregen drie kinderen en toen was het juli-augustus 1914.

Alle Belgische dienstplichtigen werden opgeroepen. Een hoop gingen gewoon niet, zegt Jan, maar mijn vader wel. Wat moest hij anders? Als hij dienstweigerde, hoefde en kon Koob zich nooit meer laten zien in Poppel waar heel zijn familie woonde. Bovendien was er ook wel zoveel vaderlandsliefde dat Koob zei: ik ga. "Moeder

de vrouw, zei hij, tot over een paar maanden, want langer gaat dat niet duren. We zullen die Duitsers wel eens een lesje leren, wat denken ze wel..."

Afijn, u kent de afloop. Ook Koob is met zijn regiment eerst naar de streek van Luik getrokken, waar zij iets ten noordoosten van Luik de Duitsers proberen tegen te houden. Ik geloof niet dat hij echt lang als lansier heeft gevochten, zegt Jan, want dat paste nauwelijks nog in de manier van oorlog voeren, denk ik. Tja, de fameuze fortten van Luik boden meer weerstand dan de Duitsers verwachtten, maar zij vielen uiteindelijk toch. Zo ook de fortengordel rond Antwerpen, al was het dan al oktober 1914.

Koob Maas en zijn regiment trokken zich terug tot achter de IJzer. En daar kreeg Koob de functie van Brancardier. Dat is wellicht ook zijn redding geweest, zegt Jan, dat hij het als brancardier allemaal nog kon navertellen... Het is jammer dat we het precieze verloop van de

Koob Maas (1880-1967), de Rielse Belg en Oud-Strijder van de Grote Oorlog.

Koob Maas, lansier in het Belgisch leger, ca. 1902

terugtocht van het regiment van Koob Maas niet kennen. Koob schreef wel met enige regelmaat brieven naar huis, naar Riel. De post naar en van het front ging via Engeland en het Rode Kruis. Jan zegt dat er op de oude boerderij wel een stapeltje van zo'n 20 cm dik aan brieven in de kast lag, zeker een stuk of 40-50. Maar met het afbranden van de boerderij bij de bevrijding in september 1944 zijn alle brieven verbrand, doodzonde... Er was zelfs een brief bij, weet Corry te vertellen, met het curieuze adres: *Aan de Familie van de man die al 4 jaar aan de IJzer vecht, te RIEL (Nederland)*; en die brief kwam nog aan ook! Hij was waarschijnlijk in Engeland op de post gedaan door een aalmoezenier of zo, die de brief had meegekregen van Koob maar het exacte adres was verloren...

Duitse lansen trekken België binnen, augustus 1914. Men vertelt dat de Duitse lansen 20 cm langer waren dan de Belgische...een ongelijke strijd!
[foto uit: Hoogspanning aan de Belgisch-Nederlandse grens, Baarle-Nassau/Hertog 2013]

Koob Maas was na het trouwen in de boerderij getrokken van de familie Zegers aan de Alphenseweg, net links vóór de overweg van Brakel als je uit het dorp komt. Toen Koob na zijn oproep voor het Belgische leger naar België vertrok, liet hij zijn vrouw Maria Louisa Maas-Berrevoets met drie kinderen achter op deze boerderij (zie foto). Hoe hebben ze dat toch 4 jaar kunnen rooien,

vroeg ik me af? Wel, zegt Jan, die zelf pas geboren is in 1927, zij hadden een trouwe knecht en een trouwe meid, die al die jaren bij het gezin zijn gebleven! En moeder Maas ging veel kippen houden, en trok elke week tweemaal naar de markt in Tilburg met een grote mand eieren die zij daar verkocht. Zij werd ook wel *"het eiervrouwtje van Riel"* genoemd. Zo hielden zij het vol, vier jaar lang. Dapper en onbegrijpelijk voor ons in 2018...

Koob ontpopte zich als een gedegen brancardier aan het Belgisch IJzerfront. Hij heeft in ieder geval in de buurt van Ieper gelegen, want hij wist talloze malen te vertellen dat je daar alleen aan een grote muur tussen de ruïnes en puinhopen met letter -Y- erop, kon zien dat daar Ieper/Ypres was geweest... De hele stad lag in puin. Ook heeft hij de slag van Passendale meegemaakt, de plaats die zoveel slachtoffers heeft gekend, aan beide zijden van het front...

Het hele regiment van Koob Maas kreeg ook om de zoveel maanden verlof. Men mocht dan met het hele regiment naar Frankrijk, tot aan Parijs toe! Of naar Engeland om even te verpozen en bij te komen van de ellende. Zo is hij ook in Londen geweest, had daar zelfs de rode dubbeldekker-bussen gezien, wist hij trots te vertellen. Maar vaker was

het in Southampton in Zuid-Engeland waar zij op krachten konden komen. Zij spraken die stad op zijn boerenfluitjes uit, zegt Jan: zout-ham-ton, zo klonk dat. Zo had Koob Maas toch terloops heel wat van de wereld gezien. Maar hij mompelde later toch ook wel eens, dat hij eigenlijk niet had moeten gaan met een vrouw en drie kinderen thuis.... Maar ja, het leven ging door...

Maria Louisa Maas-Berrevoets bleef met haar drie kinderen Charles, Lucia en Maria achter in Riel. Zij stuurden met enige regelmaat zulke foto's naar vader aan de IJzer!

Koob Maas als brancardier tijdens de Eerste Wereldoorlog

Verschrikkelijke toestanden in de loopgraven achter de IJzer. Zoals hier waar ca. 20 dode ratten aan de lijn hangen in de loopgraaf!

[foto coll. J.J. Vandoninck, Poppel]

Het werk als brancardier was ook zwaar: zijn maten - gewond of dood – uit de voorste linies en loopgraven halen en naar achteren brengen, naar noodhospitalen. Aanvankelijk met zelf gefabriceerde brancards, van twee palen met een stuk zeildoek ertussen. Later leerden zij dat het met twee fietswielen aan de voorkant een stuk gemakkelijker was. Als het geen modderbad was tenminste.... En met een platte wagen, vertelde Koob, had hij ook heel wat slachtoffers af moeten voeren.

Zo is het jarenlang gegaan. Afzien in een meedogenloze, bizarre en onmogelijke oorlog met 10 miljoen gesneuvelde soldaten aan twee kanten en met 20 miljoen gekwetsten zoals de Belgen dat zeggen. En dan als Vlaamse soldaten moeten dienen onder een Waalse leiding. Koob vertelde het vaak, de belachelijke situatie dat

Deze zwarte beurs heeft Koob Maas 4½ jaar bij zich gedragen! Daarnaast vier eremedailles die Koob Maas na WO I kreeg. Let op nummer 3 met de vier "frontstrepen", elk goed voor een half jaar frontdienst

hun sergeant of kapitein in het Frans de opdrachten en dienstorders gaf en eindigde met de frase: *"...et pour les Flamands la même chose..."*. Hij maakte ook de ellende mee van de gasaanvallen met mosterdgas, waar nauwelijks iets aan te doen was, met blindheid als gevolg...

Bij het uitgaan van de kerk bij de Gouden Bruiloft vormden de trouwe makkers een erehaag.

Op 11-11-1918 was het afgelopen met de oorlog. Nou, nee niet echt, zegt Jan. Toen werd wel de wapenstilstand getekend in Compiègne. Maar er was nog lang geen vrede getekend. Nee, ook voordat het Belgische leger was ontbonden en de soldaten naar huis konden, duurde het nog maanden. Koob Maas is pas dik in 1919 thuisgekomen, zeg maar eind januari 1919 of zo, zegt Jan. En ook dat ging niet van een leien dakje. Op zekere dag kwam het bericht in Riel, dat Koob Maas terug was in Poppel. Maar hij kon de grens niet over, want hij had

alleen maar zijn Belgische soldatenkloffie aan. Louis Heykants van Aarle is toen burgerkleden komen ophalen in Riel, om hem weer terug te kunnen laten komen.

En toen? Groot feest? Jan weet het niet, maar er zal allicht veel blijdschap zijn geweest en opluchting thuis in Riel! Maar het leven ging door! Koob nam de boerenstiel weer op en de klok tikte voort. Er werd toen nog niks gedaan aan nazorg, debriefing en evaluatie of zo. Ben je gek. Er werd ook niet veel gepraat over de ellende die men had meegemaakt. Er was gewoon nog geen praatcultuur ook... Men ging gewoon over tot de orde van de dag. Hij heeft er ook schijnbaar geen last van gehad, van al die ellendige dingen die hij had meegemaakt. Corry zegt dat hij altijd vrolijk was gestemd, en zeker geen tobberd was. Nee, een fijne schoonvader had ze aan hem!

Na negen jaar werd Jan Maas geboren als vierde kind in het gezin Maas. Wat zullen ze blij zijn geweest! Jan kon

goed leren, ging elektrotechniek doen, met de fiets elke dag naar de HTS in Breda en heeft zich ontpopt als een van de eerste televisie-ingenieurs! *De TV-mast van Lopik is eigenlijk van onze ome Jan*, zeggen ze in de familie in Riel! Jan kon ook al zelf televisies bouwen begin jaren '50. En zo is vader Koob Maas de eerste televisie bezitter van Riel geworden! Er gaan verhalen dat er bij de finale van de wereldkampioenschappen voetbal in 1954 (Duitsland-Hongarije) al 30 man bij Koob Maas binnen zat te kijken naar

Koob Maas en Maria Louisa Berrevoets bij hun Gouden Bruiloft, aan de Alphenseweg in Riel, in mei 1959. Aan weerszijden staan de maten van de Bond van Oud-Strijders uit Poppel!

de eerste tv! Jan Maas en Corry Timmermans, allebei uit Riel, leerden elkaar kennen en trouwden in 1954, trokken naar

Utrecht en wonen sinds 1968 in de prachtige bungalow Mosarium in IJsselstein, en genieten daar van hun oude dag.

Koob Maas bleef altijd, jarenlang zelfs, lid van de Poppelse Bond van Oud-Strijders. Hij hoorde helemaal bij die club van 38 Oud-Strijders van de Grote Oorlog; wat die samen hadden meegemaakt schiep een onvergetelijke band blijkbaar. De reünies bleken later - zeker op landelijk niveau - veel meer politiek gericht te zijn zonder dat Koob zich dat goed realiseerde, denkt Jan nu. Het waren echte Flaminganten geworden, die zich afzetten tegen België als één staat. Maar zijn maten bleven zijn maten. Zij waren dan ook nadrukkelijk aanwezig bij het feest van de Gouden bruiloft van het echtpaar Maas-Berrevoets in mei 1959. Zie de foto's, waarop zij een erehaag vormden zowel bij de pose voor het huis als bij het uitgaan van de kerk van Riel. Koob overleed enkele jaren later, in 1967 op de leeftijd van 86 jaar; zijn vrouw Maria Louisa Maas- Berrevoets overleed in 1971, 89 jaar oud.

Jan en Corry Maas-Timmermans genieten van hun oude dag in IJsselstein (nov. 2018)

Jan Maas is in 2014 nog samen met zijn zoon en zijn kleinzoon naar Diksmuide, Ieper en Passendale geweest om herinneringen op te zoeken. Zij zagen er in het drukke herdenkingsjaar 2014 honderden nakomelingen van de soldaten die hier 100 jaar geleden vochten. Vooral veel Engelsen zagen zij zoeken op de tableaux naar de namen van hun gesneuvelde voorvaderen. *Dat hoefden wij gelukkig niet te doen*, zegt Jan; hun vader en (over-) grootvader had het immers allemaal overleefd, zo realiseerden zij zich met een gelukkig gevoel, en met een beetje trots! En terecht!

Bron: het echtpaar Jan en Corry Maas-Timmermans uit IJsselstein voor het interview op 6 november 2018.

Schenken van januari 2018 tot en met december 2018

Door: Luc Andries

Het afgelopen jaar hebben we nog meer boeken en allerlei voorwerpen zien toestromen dan de voorgaande jaren, waarvoor onze grote dank!

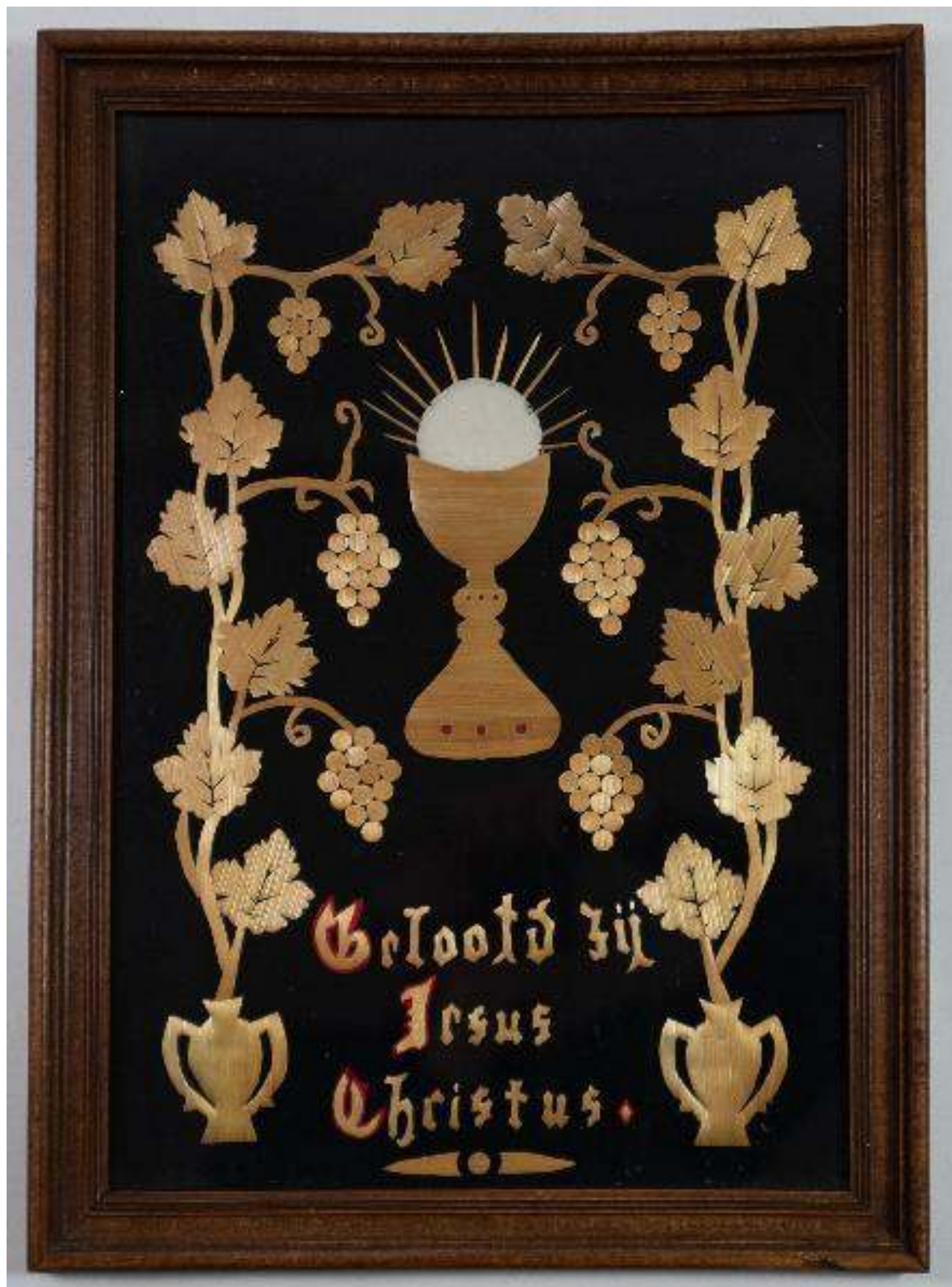
Zoals de voorgaande jaren zijn er boeken, missalen, tijdschriften, kranten, paspoorten, gelegenheidsteksten, puzzels, gezelschapsspellen, langspeelplaten en wenskaarten geschonken door: Rik Bogaerts, fam. Nauwelaerts, fam. Maas, fam. Baelemans-Dielissen, school de Nogensprong uit Poppel, fam. Severijns-Wijnants, Francine Van Leeuwenborgh (fam. Van Beurden-fietsenmaker van Poppel), Clara Moonen-Godschalk, fam. Severijns-Borghs, fam. Van Baelen en fam. Dries-Van Tigchelt.

Rouwprentjes-en brieven ontvingen we van: J. Santegoets, Cyriel Vermonden en Francine Van Leeuwenborgh (fam. Van Beurden).

Verlichtingmateriaal zoals kaarsenhouders, kandelaars, lantaarns enzoverder werden geschonken door Rik Bogaerts en een anonieme schenker.

Huishoudvoorwerpen zoals porselein (koffiepot, servies, lampetkan), aardewerk, rieten mandje, metalen voorwerpen (schotels, strijkijzers, koperen ketels, koffiepoten), glaswerk (glazen stolp), tin, koper, messing, hout (naaldenkokers, kleerhangers, wasknijpers, kousenstopper, blaasbalgje), bakvormen, graanzeef, bloemzeef, schoenlepel, zeeprasp, strijkblad, schoenpoets met bakje, keukenweegschaal en lepel voor aardappelbolletjes werden bezorgd door: fam. Maes-Van Hauteghem, Rik Bogaerts, fam. Jansen (fam. Moeskops Aarle) en enkele anonieme schenkingen.

Foto's, schilderijen, postkaarten, fotoalbums, ingelijste foto's, stukjes huisvlijt (werkje met hostie en vlasversierselen, bloemen gemaakt van nylon kousen en ijzerdraad), schilderijen, pentekeningen en prentbriefkaarten werden binnengebracht door: Rik Bogaerts, Ronny Jacobs, T. Van Gils, school de Nogensprong-Poppel, Cyriel Vermonden, Guy en Ingrid Meuwis-Van Haeren, Jos Timmermans en een anonieme schenker.

Francine Van Leeuwenborgh (fam. Van Beurden-fietsenmaker van Poppel) schonk deze prachtige gechromeerd fietsverlichting in de originele verpakking.

Bij de textielschenken vonden we kantklosmateriaal (standaard met kantkloskussen, kantwerkstoeltje), een trouwhoedje, dameskostuum fanfare met kepie, Sint-Nicolaaskostuum, geborduurde doeken voor de laatste sacramenten, sierdoekjes, babymutsje, soldatenbaret, nerts muts-en stola vanwege fam. Schellekens-Van Gils, Rik Bogaerts, Jacques Van Gestel, school de Negensprong-Poppel en anonieme schenkers.

Instructie-en lesmateriaal, stencilmachine, tekenpennen, lettermal, houten plak en lei werden opgehaald bij: Rik Bogaerts, school de Negensprong-Poppel, fam. Van Hees-Van Gompel en een anonieme schenker.

Medisch, verzorgings-en hygiënisch materiaal zoals een manicureset, afkolftoestel en apothekersmateriaal werden geschonken door: fam. Van Hees-Van Gompel en een anonieme schenker.

Donateurs van militair-, ambachts-en landbouwmateriaal zoals: een bajonet, schildersmateriaal, rolmeter, zeisen, houten buitensandalen, aardappelriek en een mesthaak waren Rik Bogaerts en fam. Hofkens-Van Gils en een anonieme schenker.

Verenigingszaken zoals bekers, muziekinstrumenten, fanfarevaandels, vlaggenstok met bekroning, werden gegeven door: Jacques Van Gestel (fanfare de Verenigde Vrienden Poppel), fam. Wijnen-Willems en anonieme schenkers.

Devotionalia en religieuze benodigheden zoals: een wijwatervat, hostieapparatuur, Christusbeelden (gips), kruisbeelden, bidbankje en kerkstoelen werden binnengebracht door de fam. Baelemans-Dielissen en een anonieme schenker.

Meubilair (kasten, stoelen, tafels, krantenhouder) konden we ophalen bij: Marie Verwimp en een anonieme schenker.

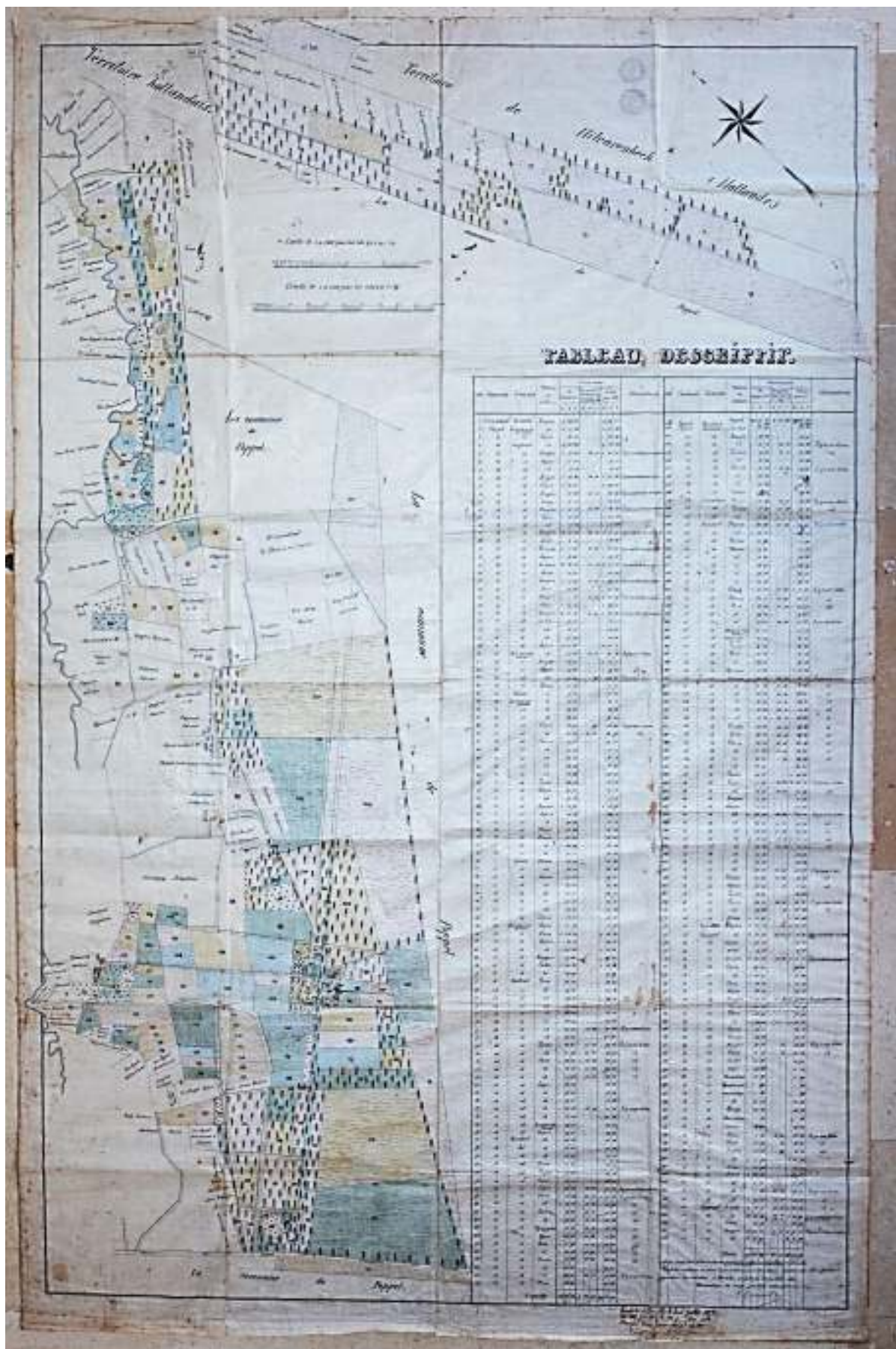
"Specialekes" kregen we van Willy Mateusen en Cor De Bresser.

Willy gaf onze vereniging een apparaat om horens te verwijderen bij geiten en een doos met 27 kg medailles uitgereikt door de geitenbond bij prijskampen.

Cor, voormalig bewoner van de Pannenhoevilla, schonk ons bij zijn verhuizing een plattegrond/landmeterskaart van het domein de Pannenhoeof geregistreerd te Brussel op dinsdag 8 juli 1873.

***Wij willen onze schenkers nogmaals van harte danken voor de prachtige voorwerpen
die ons in het verleden gediend hebben.***

Heemkunde Quiz 2019

Weten jullie waar dit voorwerp in hout werd of wordt gebruikt?

Hoogte is ongeveer 2.50 meter en de breedte ongeveer 70 centimeter.

Graag uw antwoord voor 31 mei 2019:

per post aan HeE nicolaus Poppelius, Dorp 64, 2382 Ravels

of

per e-mail aan: voorzitter@nicolaus-poppelius.be

Graag zien wij jullie antwoorden op de gestelde vragen tegemoet voor 1 juni 2018.

Dit kan per e-mail: voorzitter@nicolaus-poppelius.be

Of per post: HeE Nicolaus Poppelius vzw, Dorp 64, 2382 Ravels

**Heemkunde- en Erfgoedvereniging
Nicolaus Poppelius
vzw**

BESTUUR:

Voorzitter:	Luc Andries, Pastoor Coolsstraat 15, 2382 Ravels	0474 97 17 27
Secretaris:	Rina van der Vloet, Mierdsedijk 70, 2382 Ravels	014 655588
Penningmeester:	Ries van der Linden, Tilburgseweg 75, 2382 Ravels	014 478066
Leden:		
	Andre Van Gils, Steenweg op Weelde 118, 2382 Ravels	014 656893
	Bas Van Haeren, Deenakkers 1, 2381 Ravels	014 699126
	Mieke Van Hauteghem, Schatrijt 2, 2382 Ravels	014 687332
	Magda Vloemans, Turnhoutseweg 2, 2381 Ravels	014 655156
	Marinus Willems, Weeldestraat 154, 2381 Ravels	014 655728
	Cis Vissers, Lindenlaan 8, 2382 Ravels	014 656750
	Harry Vrijzen, Eikenlaan 15, 2382 Ravels	014 656420

REDACTIEADRES:

Bas Van Haeren, Deenakkers 1, 2381 Weelde, 014 699126

redactie@nicolaus-poppelius.be

Voor informatie in verband met de inhoud van dit tijdschrift,

de vormgeving of verschenen teksten kunt u steeds terecht op het redactieadres.

Wenst u een tekst of een idee voor publicatie aan te bieden, dan kunt u dit ook doen via een bestuurslid.

(Iedere auteur is verantwoordelijk voor de ingestuurde werken.)

CONTACTGEGEVENS:

Adres: Heemkunde- en Erfgoedvereniging Nicolaus Poppelius vzw, Dorp 64, 2382 Ravels-Poppel

Bankrelatie:

Rekeningnummer: 733-3522204-67

IBAN: BE93 7333 5222 0467

BIC code: KREDBEBB

Museum: Museum Aan de Grens (MAG) "'t Kaske", Dorp 64 te 2382 Poppel,
is open elke tweede zondag van de maand van 14u. tot 17 uur.

In december, januari en februari is het museum gesloten.

Wel zijn er in deze wintermaanden bezoeken mogelijk op afspraak.

Groepsbezoeken kunnen aangevraagd worden via het reserveringsformulier
dat u kunt vinden op onze website.

Aanvragen kunnen natuurlijk ook gedaan worden per brief (zie hierboven voor het adres).

Archief- en Documentatiecentrum: Bredaseweg 46, 2381 Weelde-Station

Te bezoeken na afspraak: voorzitter@nicolaus-poppelius.be

Website: <http://nicolaus-poppelius.be>

Facebook: www.facebook.com/NicolausPoppelius

Erfgoeddag zondag 28 april
In en rond het
MAG-Poppel

